

**Natuurtoets in verband met de
bouw van een melkveestal aan
de Oosterveldsestraat 173 te
Emmen (Barger Oosterveld)
Rapport Bureau Veldkamp**

Ra

Auteur en fotografie: drs. R. Veldkamp

Opdrachtgever: R. Buiten, Het Veld Advies

19 juli 2015

Bureau Veldkamp

De Rikking 46
8332 CG Steenwijk

tel: 0521 517440
mob: 06 30657824
email: veldkamp16@zonnet.nl
website: www.bureauveldkamp.nl

Gelieve bij overname van gegevens uit dit rapport de volgende bronvermelding te gebruiken:
Veldkamp, R. 2013. Natuurtoets in verband met de bouw van een melkveestal aan de
Oosterveldsestraat 173 te Emmen (Barger Oosterveld). Rapport Bureau Veldkamp, Steenwijk.

© R. Veldkamp, Steenwijk

**Natuurtoets in verband met de bouw van een melkveestal aan de
Oosterveldsestraat 173 te Emmen (Barger Oosterveld)**

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Toetsingskader	4
Methode	5
Het plangebied	6
Resultaten	7
<i>Planten</i>	7
<i>Insecten</i>	7
<i>Vissen</i>	7
<i>Amfibieën</i>	7
<i>Reptielen</i>	7
<i>Zoogdieren</i>	7
<i>Vogels</i>	7
<i>Overige soorten</i>	7
Mitigerende maatregelen	8
Aanbeveling	8
Conclusie	8
Fotokatern	9
Bijlage 1. Tabellen soorten Flora- en Faunawet	11

Inleiding

De heer Lübberts wil een melkveestal bouwen aan de Oosterveldsestraat 173 te Emmen (Barger Oosterveld). De gemeente Emmen stelde dat het noodzakelijk is om een flora en fauna onderzoek te laten verrichten. Door uitvoering van de plannen is het denkbaar dat er effecten optreden op de flora en fauna op het nieuw te realiseren bouwblok. Op de beoogde bouwlocatie zouden organismen kunnen huizen die door de Flora- en Faunawet beschermd worden. Om de zaken te bezien, heeft Bureau Veldkamp op 24 juni 2015 de locatie bezocht, waarbij een quickscan werd uitgevoerd.

Toetsingskader

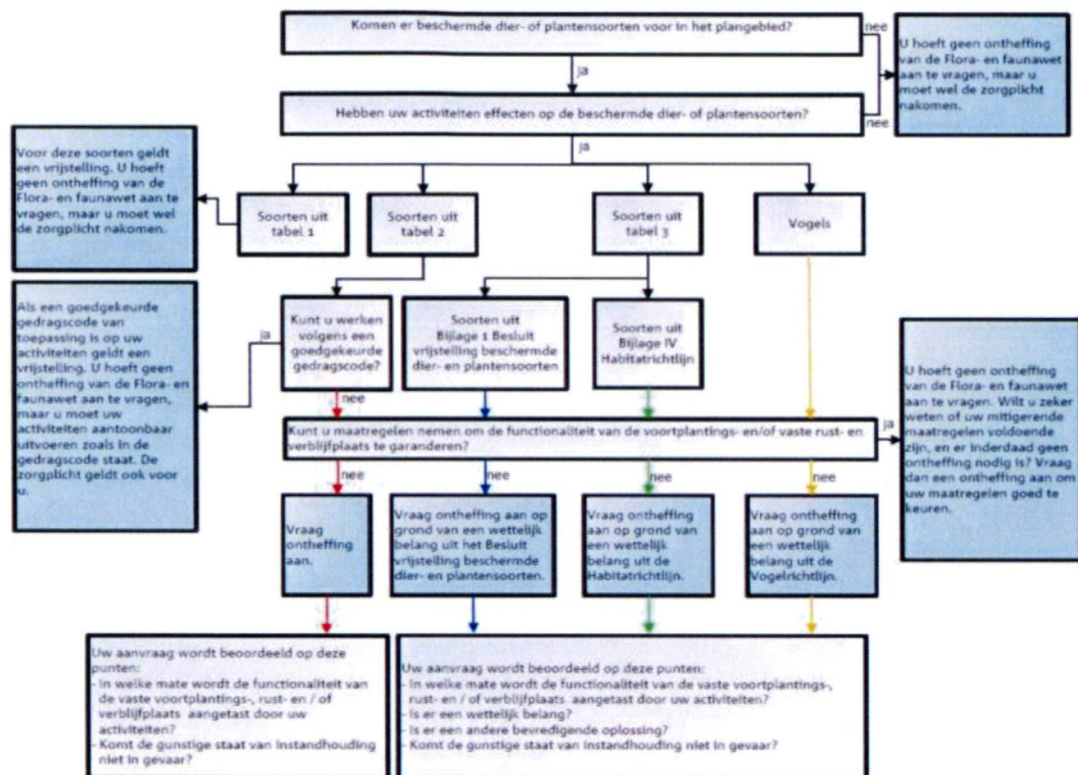
De beoogde plannen worden tegen het licht gehouden van de Flora- en Faunawet (FF-wet). Die wet richt zich op de bescherming van wilde inheemse plant- en diersoorten. De soorten die onder de FF-wet vallen, staan opgesomd in drie tabellen (bijlage 1):

Tabel 1: Algemene soorten, indien soorten in gedrang komen die in deze lijst voorkomen, dan moet bij de uitvoer van de plannen een ontheffingaanvraag worden ingediend. Hierbij wordt een toetsing uitgevoerd aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding' (een zogenaamde lichte toets).

Tabel 2: Overige soorten geeft een opsomming van minder algemene soorten. Zouden bij de realisatie van de plannen soorten uit deze tabel in het gedrang komen, dan is een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten.

Tabel 3: Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn/bijlage 1 Algemene Maatregel van Bestuur somt de meest kwetsbare soorten op. Komen soorten uit deze tabel in het gedrang dan is eveneens een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zogenaamde uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn) (de uitgebreide toets voor ontheffingverlening). Deze geldt ook voor alle vogelsoorten en alle inheemse vleermuissoorten. In het geval van vleermuizen gaat het hier niet alleen om verblijfplaatsen, maar ook om vliegroutes en jachtgebieden.

Door het toenmalige ministerie van LNV is op 26 augustus 2009 een aangepast beoordelingsschema voor de ontheffingsplicht bij ruimtelijke ingrepen gepubliceerd. Bij dit schema staan mitigerende maatregelen waarmee de leefomgeving van beschermde planten en dieren behouden moeten blijven centraal. Als de effecten van beoogde ruimtelijke ingrepen op beschermde soorten niet gecompenseerd kunnen worden, is er in het kader van de FF-wet sprake van een ontheffingsplicht. Mitigatie kan derhalve omslachtige ontheffingsprocedures voorkomen. In het navolgende schema staan de te nemen stappen weergegeven.

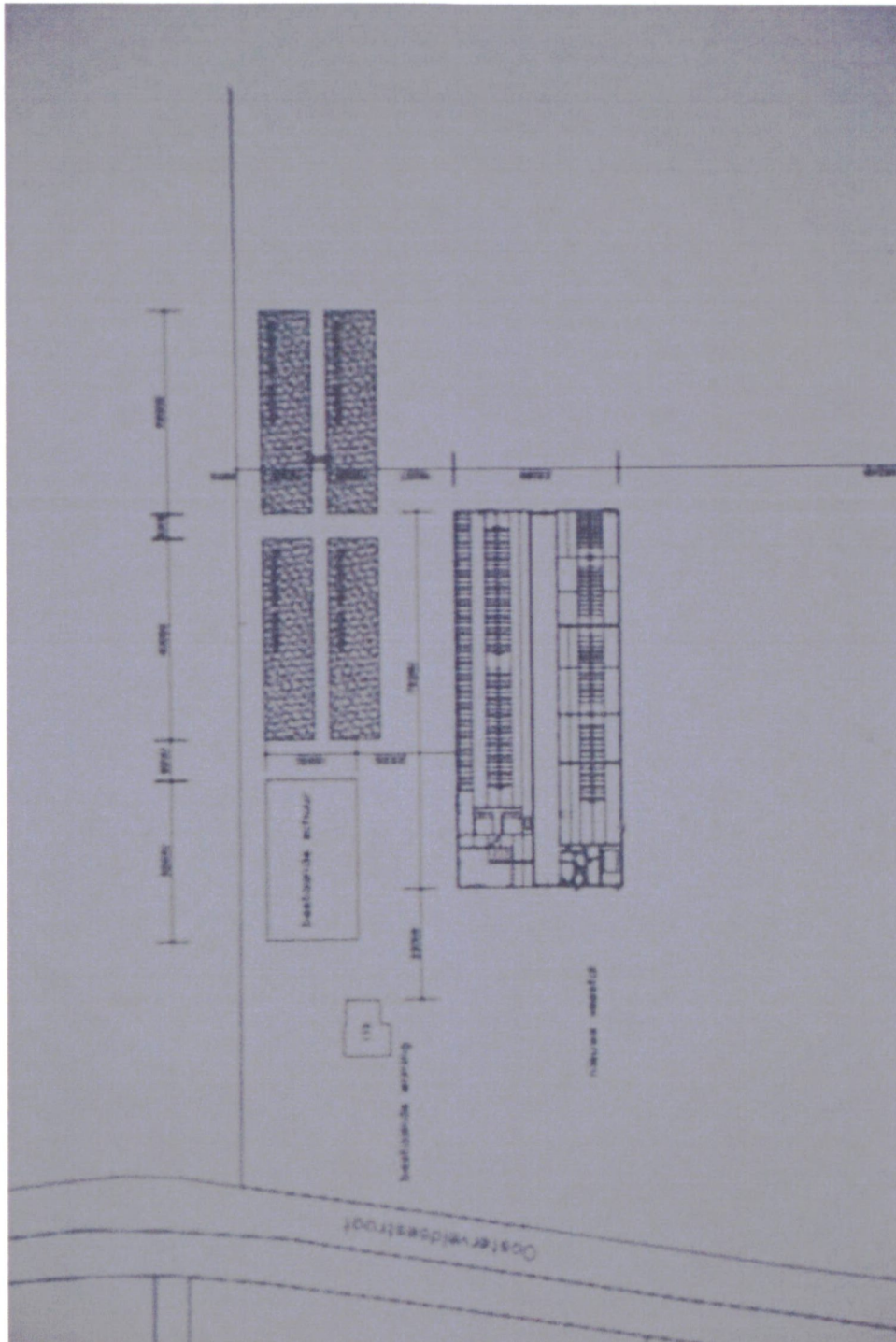

Figuur 1. Stroomschema van de effecten van mitigerende maatregelen op beschermde soorten uit de Flora- en Faunawet en de Habitatrichtlijn.

Methode

De beoogde bouwlocatie werd bekeken op het voorkomen, of in potentie voorkomen, van organismen die beschermd worden door de FF-wet. Het terrein bleek een maisakker te zijn (foto 2 en 3). Naast directe zichtwaarnemingen werd gelet op diersporen in de vorm van pootafdrukken, molshopen, muizenholen en looppaadjes. Het onderzoek vond plaats aan het eind van het broedseizoen van vogels. Derhalve kon ook een beeld verkregen worden van de vogelstand.

Het plangebied

Afbeelding 1. De te bouwen melkveestal rechts van de bestaande gebouwen (foto1).

Resultaten

Planten

Het te bebouwen terrein bleek geheel uit maisland te bestaan (foto 2 en 3). Dat is per definitie soortenarm, immers het wordt geploegd in het voorjaar.

Insecten

Het plangebied biedt geen biotoop voor in de FF-wet genoemde insecten.

Vissen

Er is op bouwlocatie geen open water van enige soort. Vis zit er dus niet.

Amfibieën

Op de planlocatie is geen biotoop aanwezig voor amfibieën.

Reptielen

Op en rond het plangebied is geen biotoop aanwezig voor reptielen.

Zoogdieren

Er werden geen aanwijzingen gevonden voor het voorkomen van zoogdieren.

Vogels

Op het beoogde bouwblok werden geen vogels waargenomen.

Overige soorten

De slak en de kreeftachtige die in de FF-wet worden genoemd, komen niet voor op de planlocatie.

Mitigerende maatregelen

Omdat er op het beoogde bouwlocatie en directe omgeving geen organismen voorkomen die worden genoemd in de FF-wet, zijn er geen mitigerende maatregelen nodig.

Aanbeveling

Vaak broeden in de stallen van melkveehouderijen boerenzwaluwen. Nesten van boerenzwaluwen bevinden zich altijd in opstallen. Men kan vestiging van deze rodelijstsoort stimuleren door aan de steunbalken van de stal enkele horizontale plankjes aan te brengen, waarop de vogels hun nesten kunnen bouwen. Dit werkt alleen als stallen permanent toegankelijk zijn voor boerenzwaluwen.

Conclusie

Op de bouwlocatie komen geen soorten voor die worden genoemd in de FF-wet. Als op het te realiseren bouwblok een melkveehouderij gevestigd wordt, dan kan dit vogels aantrekken. Daarmee zou ecologische winst geboekt kunnen worden.

Fotokatern

Foto 1. Een deel van de bestaande gebouwen.

Foto 2. De beoogde bouwlocatie: een maisakker.

Foto 3. Detail van de maisakker

Bijlage 1. Tabellen soorten Flora- en Faunawet

Tabel 1: Algemene soorten

R = soort van Rode lijst 2004

Zoogdieren

aardmuis *Microtus agrestis*
bosmuis *Apodemus sylvaticus*
dwergmuis *Micromys minutus*
bunzing *Mustela putorius*
dwergspitsmuis *Sorex minutus*
egel *Erinaceus europeus*
gewone bosspitsmuis *Sorex araneus*
haas *Lepus europeus*
hermelijn *Mustela erminea*
huisspitsmuis *Crocidura russula*
konijn *Oryctolagus cuniculus*
mol *Talpa europea*
ondergrondse woelmuis *Pitymys subterraneus*
ree *Capreolus capreolus*
rosse woelmuis *Clethrionomys glareolus*
tweekleurige bosspitsmuis *Sorex coronatus*
veldmuis *Microtus arvalis*
vos *Vulpes vulpes*
wezel *Mustela nivalis*
woelrat *Arvicola terrestris*

Reptielen en amfibieën

bruine kikker *Rana temporaria*
gewone pad *Bufo bufo*
middelste groene kikker *Rana esculenta*
kleine watersalamander *Triturus vulgaris*
meerkikker *Rana ridibunda*

Mieren

behaarde rode bosmier *Formica rufa*
kale rode bosmier *Formica polyctena*
stronkmier *Formica truncorum*
zwartrugbosmier *Formica pratensis*

Slakken

wijngaardslak *Helix pomatia*

Vaatplanten

aardaker *Lathyrus tuberosus*
akkerklokje *Campanula rapunculoides*
brede wespenorchis *Epipactis helleborine*
breed klokje *Campanula latifolia*
dotterbloem* *Caltha palustris*
gewone vogelmelk *Ornithogalum umbellatum*
grasklokje *Campanula rotundifolia*
grote kaardenbol *Dipsacus fullonum*
kleine maagdenpalm *Vinca minor*
knikkende vogelmelk *Ornithogalum nutans*
koningsvaren *Osmunda regalis*
slanke sleutelbloem *Primula elatior*
zwanebloem *Butomus umbellatus*

*m.u.v. spindotterbloem»

Tabel 2: overige soorten

R = soort van Rode lijst 2004

Zoogdieren

Damhert ^R *Dama dama*
Edelhert *Cervus elaphus*
Eekhoorn *Sciurus vulgaris*
Grijze zeehond ^R *Halichoerus grypus*
Grote bosmuis ^R *Apodemus flavicollis*
Steenmarter *Martes foina*
Wild zwijn *Sus scrofa*

Reptielen en amfibieën

Alpenwatersalamander *Triturus alpestris*
Levendbarende hagedis *Lacerta vivipara*

Dagvlinders

Moerasparelmoervlinder ^R *Euphydryas aurinia*
Vals heideblauwtje ^R *Lycaeides idas*

Vissen

Berpje *Noemacheilus barbatulus*
Kleine modderkruiper *Cobitis taenia*
Meerval *Silurus glanis*
Rivierdonderpad *Cottus gobio*

Vaatplanten

Aangebrande orchis ^R *Orchis ustulata*
Aapjesorchis ^R *Orchis simia*
Beenbreek ^R *Narthecium ossifragum*
Bergklokje *Campanula rhomboidalis*
Bergnactorchis ^R *Platanthera chlorantha*
Bijenorchis *Ophrys apifera*
Blaasvaren ^R *Cystopteris fragilis*
Blauwe zeedistel *Eryngium maritimum*
Bleek bosvogeltje ^R *Cephalanthera damasonium*
Bokkenorchis ^R *Himantoglossum hircinum*
Brede orchis ^R *Dactylorhiza majalis majalis*
Bruinrode wespenorchis ^R *Epipactis atrorubens*
Daslook *Allium ursinum*
Dennenorchis ^R *Goodyera repens*
Duitse gentiaan ^R *Gentianella germanica*
Franjgentiaan ^R *Gentianella ciliata*
Geelgroene wespenorchis ^R *Epipactis muelleri*
Gele helmbloem *Pseudofumaria lutea*
Gevlekte orchis ^R *Dactylorhiza maculata*
Groene nactorchis ^R *Coeloglossum viride*
Groensteel ^R *Asplenium viride*
Grote keverorchis ^R *Listera ovata*
Grote muggenorchis ^R *Gymnadenia conopsea*
Gulden sleutelbloem ^R *Primula veris*
Harlekijn ^R *Orchis morio*
Herfstschroeforchis ^R *Spiranthes spiralis*
Hondskruid ^R *Anacamptis pyramidalis*
Honingorchis ^R *Herminium monorchis*
Jeneverbes ^R *Juniperus communis*
Klein glaskruid *Parietaria judaica*
kleine keverorchis ^R *Listera cordata*
kleine zonnedaauw ^R *Drosera intermedia*
klokjesgentiaan ^R *Gentiana pneumonanthe*
kluwenklokje ^R *Campanula glomerata*
koraalwortel ^R *Corallorhiza trifida*
kruisbladgentiaan ^R *Gentiana cruciata*
lange ereprijs *Veronica longifolia*
lange zonnedaauw ^R *Drosera anglica*
mannetjesorchis ^R *Orchis mascula*
maretak *Viscum album*
moeraswespenorchis ^R *Epipactis palustris*
muurbloem ^R *Erysimum cheiri*
pamassia ^R *Pamassia palustris*

pijscheefkelk *R Arabis hirsuto sagittata*
 poppenorchis *R Aceras anthropophorum*
 prachtklokje *Campanula persicifolia*
 purperorchis *R Orchis purpurea*
 rapunzelklokje *R Campanula rapunculus*
 rechte driehoeksvaren *R Gymnocarpium robertianum*
 rietorchis *Dactylorhiza majalis praetermissa*
 ronde zonnedauw *R Drosera rotundifolia*
 rood bosvogeltje *R Cephalanthera rubra*
 ruig klokje *Campanula trachelium*
 schubvaren *R Ceterach officinarum*
 slanke gentiaan *R Gentianella amarella*
 soldaatje *R Orchis militaris*
 spaanse ruiter *R Cirsium dissectum*
 steenanjer *R Dianthus deltoides*
 steenbreekvaren *Asplenium trichomanes*
 stengelloze sleutelbloem *R Primula vulgaris*
 stengelomvattend havikskruid *R Hieracium amplexicaule*
 stijf hardgras *R Catapodium rigidum*
 tongvaren *Asplenium scolopendrium*
 valkruid *R Arnica montana*
 veenmosorchis *R Hammarbya paludosa*
 veldgentiaan *R Gentianella campestris*
 veldsalie *R Salvia pratensis*
 vleeskleurige orchis *R Dactylorhiza incarnata*
 vliegenorchis *R Ophrys insectifera*
 vogelnestje *R Neottia nidus-avis*
 voorjaarsadonis *Adonis vernalis*
 wantsenorchis *R Orchis coriophora*
 waterdrieblad *R Menyanthes trifoliata*
 weideklokje *R Campanula patula*
 welriekende nachtorchis *R Platanthera bifolia*
 wilde gageel *R Myrica gale*
 wilde herfsttijloos *Colchicum autumnale*
 wilde kievitsbloem *R Fritillaria meleagris*
 wilde marjolein *Origanum vulgare*
 wit bosvogeltje *R Cephalanthera longifolia*
 witte muggenorchis *R Pseudorchis albida*
 zinkviooltje *R Viola lutea calaminaria*
 zomerklokje *R Leucojum aestivum*
 zwartsteel *Asplenium adiantum-nigrum*

Kevers

vliegend hert *Lucanus cervus*

Kreeftachtigen

rivierkreeft *Astacus astacus*

Tabel 3: soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB

R = soort van Rode lijst 2004

Bijlage 1 AMvB

Zoogdieren

das *Meles meles*
boomarter *Martes martes*
eikelmuis *Eliomys quercinus*
gewone zeehond *Phoca vitulina*
veldspitsmuis *Crocidura leucodon*
waterspitsmuis *Neomys fodiens*

Reptielen en amfibieën

adder *Vipera berus*
hazelworm *Anguis fragilis*
ringslang *Natrix natrix*
vinpootsalamander *Triturus helveticus*
vuursalamander *Salamandra salamandra*

Vissen

beekprik *Lampetra planeri*
bittervoorn *Rhodeus cericeus*
elrits *Phoxinus phoxinus*
gestippelde alver *Alburnoides bipunctatus*
grote modderkruiper *Misgurnus fossilis*
rivierprik *Lampetra fluviatilis*

Dagvlinders

bruin dikkopje *Erynnis tages*
dwergblauwtje *Cupido minimus*
dwergdikkopje *Thymelicus acteon*
groot geaderd witje *Aporia crataegi*
grote ijsvogelvlinder *Limenitis populi*
heideblauwtje *Plebejus argus*
iepepage *Strymonidia w-album*
kalkgraslanddikkopje *Spialia sertorius*
keizersmantel *Argynnis paphia*
klaverblauwtje *Cyaniris semiargus*
purperstrepparelmoervlinder *Brenthis ino*
rode vuurvlinder *Palaeochrysopterus hippothoe*
rouwmantel *Nymphalis antiopa*
tweekleurig hooibeestje *Coenonympha arcania*
veenbesparelmoervlinder *Bolaria aquilonais*
veenhooibeestje *Coenonympha tullia*
veldparelmoervlinder *Melitaea cinxia*
woudparelmoervlinder *Melitaea diamina*
zilervlek *Clossiana euphrosyne*

Vaatplanten

groot zeegras *Zostera marina*

Zoogdieren

baardvleermuis *Myotis mystacinus*
bechstein's vleermuis *Myotis bechsteinii*
bever *Castor fiber*
bosvleermuis *Nyctalus leisleri*
brandt's vleermuis *Myotis brandtii*
bruinvis *Phocoena phocoena*
euraziatische lynx *Lynx lynx*
franjestaat *Myotis nattereri*
gewone dolfin *Delphinus delphis*
gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*
gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus*
grijze grootoorvleermuis *Plecotus austriacus*
grote hoefijzerneus *Rhinolophus ferrumequinum*
hamster *Cricetus cricetus*
hazelmuis *Muscardinus avellanarius*
ingekorven vleermuis *Myotis emarginatus*

kleine dwergvleermuis *Pipistrellus pygmaeus*
kleine hoefijzerneus *Rhinolophus hipposideros*
laatvlieger *Eptesicus serotinus*
meervleermuis *Myotis dasycneme*
mopsvleermuis *Barbastella barbastellus*
nathusius' dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*
noordse woelmuis *Microtus oeconomus*
otter *Lutra lutra*
rosse vleermuis *Nyctalus noctula*
tuimelaar *Tursiops truncatus*
tweekleurige vleermuis *Vespertilio murinus*
vale vleermuis *Myotis myotis*
watervleermuis *Myotis daubentonii*
wilde kat *Felis silvestris*
witflankdolfijn *Lagenorhynchus acutus*
witsnuitdolfijn *Lagenorhynchus albirostris*

Reptielen en amfibieën

boomkikker *Hyla arborea*
geelbuikvuurpad *Bombina variegata*
gladde slang *Coronella austriacus*
heikikker *Rana arvalis*
kamsalamander *Triturus cristatus*
knoflookpad *Pelobates fuscus*
muurhagedis *Podarcis muralis*
poelkikker *Rana lessonae*
rugstreepdool *Bufo calamita*
vroedmeesterpad *Alytes obstetricans*
zandhagedis *Lacerta agilis*

Dagvlinders

donker pimpernelblauwtje *Maculinea nausithous*
grote vuurvlinder *Lycaena dispar*
pimpernelblauwtje *Maculinea teleius*
tjimbblauwtje *Maculinea arion*
zilverstreephooibeestje *Coenonympha hero*

Libellen

bronslibel *Oxygastra curtisii*
gaffellibel *Ophiogomphus cecilia*
gevlekte witsnuitlibel *Leucorrhinia pectoralis*
groene glazenmaker *Aeshna viridis*
noordse winterjuffer *Sympecma paedisca*
oostelijke witsnuitlibel *Leucorrhinia albifrons*
rivierrombout *Stylurus flavipes*
sierlijke witsnuitlibel *Leucorrhinia caudalis*

Vissen

houting *Conogonus oxyrrhynchus*
steur *Acipenser sturio*